

MALİ ANALİZ

KISA ÖZET

MUH202U

TEMEL FİNANSAL TABLOLAR

Temel finansal tablolar olarak benimsenen bilanço (finansal durum tablosu) ve gelir tablosunun güvenilir bilgiler sunabilmesi için hazırlanırken belirli kurallara uyulması gerekir. Temel finansal tabloların analizinden beklenen sonuçların alınabilmesi bu tabloların gerçeği yansıtmasına bağlıdır. Temel finansal tabloların gerçeği yansıtması belirli kurullarla sağlanabilir. Bu kurullar da bilanço ve gelir tablosunun düzenlenmesinde bir çerçeve oluşturan muhasebe temel kavramları ve muhasebe ilkeleridir.

Bilanço (Finansal Durum Tablosu)

Bilanço (finansal durum tablosu), bir işletmenin belli bir anda sahip olduğu varlıklarla, bu varlıkların sağlandığı kaynakları bir düzen içinde gösteren finansal tablodur. Bilançonun aktif tarafını oluşturan mevcutlar ve alacaklar bilanço yapısı içinde vade bakımından ayrılarak sunulur. Gelecek hesap dönemi içinde paraya çevrilmesi veya tüketilmesi beklenen varlıklar "Dönen Varlıklar"; gelecek hesap dönemi içinde paraya çevrilmesi veya tüketilmesi beklenmeyen varlıklar "Duran Varlıklar" olarak sınıflanır. Pasif taraf temel olarak yabancı kaynaklar ve özkaynaktan oluşur. Yabancı kaynaklar vade bakımından ayrıma tabi tutularak; vadesi bir yıldan kısa olan kısmına "Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar"; vadesi bir yıldan uzun olan kısmına "Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar"; denir. Bilançonun düzenlenmesini biçimsel ve kapsam bakımından ayrı ayrı ele almakta yarar vardır.

Bilanço Türleri

Bilançoların düzenlenme tipleri (şekilleri) biçimsel ve kapsam (içerik) bakımından ikiye ayrılır

Biçimlerine Göre Bilanço Türleri

Biçimsel açıdan bilanço iki tipte düzenlenir.

Hesap tipi bilanço: Hesap tipi bilançoda aktif ve pasif kalemler muhasebede kullanılan hesap çizelgesine karşılıklı olarak yazılarak düzenlenir

Rapor tipi bilanço: Rapor tipi bilanço, aktif ve pasif kalemlerin alt alta yazılması ile oluşturulur. Rapor tipi bilanço, bir işletmenin birden fazla yılına ait rakamları yan yana yazarak karşılaştırma fırsatı verdiği için, analiz amacıyla kullanılmaya daha uygundur.

Kapsamına Göre Bilanço Türleri

Bilançolar kapsadıkları bilgi düzeyi bakımından da ikiye ayrılır:

Özet bilanço: Özet bilanço genel olarak hesap grup tutarlarını gösterir.

Ayrıntılı bilanço: Ayrıntılı tip bilanço hesap grupları yanında her hesap grubunda yer alan hesapları da gösterir.

Gelir Tablosu

Gelir Tablosu, işletmenin belli bir dönemde elde ettiği bütün gelirlerle, bu gelirleri elde etmek amacıyla aynı dönem içinde katlandığı bütün maliyet ve giderleri ve bunların sonucunda oluşan dönem net kârını veya zararını belli bir düzen içinde gösteren finansal tablodur. Gelir tablosu tekdüzen hesap planı çerçevesinde, gelir tablosu ilkeleri dikkate alınarak düzenlenir. Gelir Tablosu da içerik yönünden özet ve ayrıntılı olmak üzere ikiye ayrılır.

MALİ ANALİZ

Gelir Tablosu Türleri

Gelir tabloları kapsadıkları bilgi düzeyi bakımından Özet Gelir Tablosu ve Ayrıntılı Gelir Tablosu olarak ikiye ayrılır.

Özet gelir tablosu genel olarak hesap grup tutarlarını gösterirken; ayrıntılı gelir tablosu grupları oluşturan hesap tutarlarını da gösterir gelir tablosu beş ana bölümden oluşur.

- ✚ Brüt Satış Kârı veya Zararı
- ✚ Faaliyet Kârı veya Zararı
- ✚ Olağan Kâr veya Zarar
- ✚ Dönem Kârı veya Zararı
- ✚ Dönem Net Kârı veya Zararı

EK FİNANSAL TABLOLAR

Ek Finansal tablolar, genel olarak bilanço ve gelir tablosundan yararlanılarak hazırlanan veya onları tamamlayan, işletme analizine yardımcı raporlardır. Bu amaçla işletmelerde düzenlenebilecek aşağıdaki finansal tablolar "Ek Finansal Tablo" olarak tanımlanır.

- ❖ Satışların Maliyeti Tablosu
- ❖ Fon Akım Tablosu
- ❖ Nakit Akış Tablosu
- ❖ Özkaynak Değişim Tablosu
- ❖ Net Çalışma Sermayesi Değişim Tablosu

Satışların Maliyeti Tablosu

Satışların Maliyeti Tablosu gerçekte gelir tablosunun tamamlayıcısı niteliğinde bir finansal tablodur. Bu tablo gelir tablosunda yer alan Satışların Maliyeti kaleminin detayını gösterir. Özellikle üretim işletmelerinde üretim maliyet unsurları olan Direkt İlkmadde ve Malzeme Giderleri, Direkt İşçilik Giderleri ve Genel Üretim Giderlerinin analizi açısından dikkatle incelenmesi gereken bir finansal tablodur. Tablonun oluşumunda yer alan üretim maliyet unsurları aşağıdaki gibi tanımlanır.

4

Direkt İlkmadde ve Malzeme: Üretilen mamule göre kullanılacak miktar ve tutarı belirlenebilen ve mamule göre izlemeye değer bulunan maddeleri kapsar.

Direkt İşçilik: Üretilen mamul üzerinde bizzat işlem yapan çalışanların ücret giderlerini kapsar.

Genel Üretim Giderleri: Üretimle ilgili olduğu halde yukarıda açıklanan iki ana gider içine alınamayan giderlerdir. Bu giderler mamullere dağıtım yolu ile yüklenir. Satışların Maliyeti Tablosu gelir tablosunun eki olarak düzenlenmek zorundadır. Bu tablo sonucuna göre oluşan Satışların Maliyeti tutarı gelir tablosuna aktarılır. Gelir tablosunda Satışların Maliyeti altında hesaplardan aktarılan dört maliyet kalemi yer alır. Bunlar; Satılan Mamul Maliyeti (620 nolu hesap), Satılan Ticari Mallar Maliyeti (621 nolu hesap), Satılan Hizmet Maliyeti (622 nolu hesap), Diğer Satışların Maliyeti (623 nolu hesap) olarak sıralanabilir.

Fon Akış Tablosu

Fon Akış Tablosu, işletmenin belirli bir dönemde fon kaynaklarını ve bunları kullandığı alanları gösteren bir tablodur. Bu tabloda fon kavramı tüm finansal (mali) değişimleri ifade eder. Fon akış tablosu, bilanço ve gelir tablosunu tamamlayıcı ve işletmenin finansal durumunun yorumlanmasına yardımcı bir kapsama sahiptir. Fon akış tablosunun kaynaklar tarafı cari faaliyet döneminde elde edilen fonların sağlam kaynaklardan mı yoksa geçici işlemlerden mi sağlandığını gösterir. Tablonun fon kullanımları tarafı ise söz konusu fonların kullanım yerlerinin uygunluğu ile ilgili bilgi verir. Buradan işletme yönetiminin, finansmanda uygunluk ilkesine, yani uzun vadeli yatırımların uzun vadeli fonlarla finanse edilmesi gereğine uyup uymadığı açık olarak görülebilir. Fon kaynakları ve fon kullanımları daima birbirine eşittir.

Nakit Akış Tablosu

Nakit Akış Tablosu, belirli bir dönemde işletmenin nakit kaynaklarını ve bunları kullandığı alanları gösteren bir tablodur. Bu tablo düzenlenirken, nakit girişi sağlamayan veya nakit çıkışı gerektirmeyen işlemler dikkate alınmalıdır. Yukarıda kısaca açıkladığımız bilanço ve gelir tablosu tahakkuk esasına göre hazırlanmış tablolardır. Nakit akış tablosu, bilanço ve gelir tablosunu birleştirerek firmanın nakit akış yapısını gösteren bir tablodur. Nakit akış tablosu, bilanço ve gelir tablosunu birleştirerek firmanın nakit akış yapısını gösteren bir tablodur. İşletmenin faaliyet bölümlerine göre hazırlanmış nakit akış tablosu bilanço, gelir tablosu, net çalışma sermayesi değişim tabloları bilgilerini bir arada sunabilme özelliğine sahip olması nedeniyle son yıllarda önemli bir tablo olarak ortaya çıkmıştır. Nakit akış tablosunun düzenlenmesinde başlıca iki yöntem söz konusudur. Bu yöntemler direkt (brüt) yöntem ve endirekt (net kâr) yöntemidir.

Direkt yöntemde nakit akış tablosunun düzenlenmesinde bilanço ile gelir tablosundan yararlanılmakta ve gelir tablosu nakit akış tablosunun düzenleme çalışmalarının başlangıç noktasını oluşturmaktadır. Direkt yöntemle hazırlanmış nakit akış tablosunun özelliği, nakit hesabının gelir tablosunun üst kalemi olan gelire başlamasından kaynaklanmaktadır

Endirekt yöntem faaliyetlerden sağlanan nakit girişleri ile yapılan ödemeleri ayrı ayrı göstermemekte, dönem sonucundan (dönem kârı veya zararı) hesaplamalara başlanmaktadır. Burada dönem kârı (zararı) başlangıç noktası olarak alınmakta ve bu tutara, nakit akısına neden olmayan amortisman giderleri, karşılık giderleri, duran varlık satış kârları veya zararları, itfa payları, döneme ilişkin peşin ödenmiş giderler tutarı ile pesin tahsil edilmiş gelirlerin döneme ilişkin payı eklenip veya çıkarılmakta; ayrıca gelir tablosunda yer alan gelir unsurlarından tahakkuk esasına göre kaydedilenler, yani henüz nakden tahsil edilmeyen tutarlar toplamdan çıkarılmakta, gider unsurlarından henüz ödenmeyenler toplama geri eklenmektedir Böylece faaliyetlerden sağlanan net nakit girişi veya faaliyetlerin neden olduğu net nakit kullanımı bulunmuş olmaktadır.

Özkaynak Değişim Tablosu

Özkaynak Değişim Tablosu, ilgili dönemde özkaynak kalemlerinde meydana gelen artış veya azalışları gösteren tablodur. Bu tablo işletme sahip ve ortaklarının yaptığı ilave yatırımları gösterir. Yani sermaye artırımını, yedek, fon ve kâr kalemlerindeki değişiklikler bu tablo yardımıyla finansal tablo kullanıcılarına aktarılır. Gelir tablosu işletmenin özkaynaklarında meydana gelen değişimleri göstermekte yeterli bilgi sağlamaz. Özkaynaklardaki değişiklikler kârdan meydana gelebileceği gibi bu değişiklikler kâr dışındaki diğer işlemlerden de meydana gelmiş olabilir. Özkaynak bir yandan işletmenin faaliyetlerini yürütmesi için gerekli olan kaynakları gösterirken diğer taraftan işletmeden alacaklı olanlara karşı bir güvence oluşturarak, yabancı kaynaklardan yararlanılmasına da olanak sağlar. Ayrıca işletmenin karşılaşılabileceği çeşitli risklere karşı da bir sigorta görevi üstlenmektedir.

Net Çalışma (İşletme) Sermayesi Değişim Tablosu

Çalışma (işletme) sermayesi işletmenin günlük cari faaliyetleriyle yakından ilgili olup işletme sahipleri, yöneticileri ve kredi kurumları açısından önemlidir. İşletmenin bütün dönen varlıklarına "Brüt Çalışma (İşletme) Sermayesi" denir. Net çalışma (işletme) sermayesi ise dönen varlıklarla kısa vadeli yabancı kaynaklar arasındaki farktır. Diğer bir anlatımla, net çalışma sermayesi, dönen varlıkların uzun vadeli yabancı kaynaklar ve öz kaynaklarla finanse edilen; yani kısa vadeli yabancı kaynakları aşan kısmıdır.

Net çalışma (işletme) sermayesi = Dönen Varlıklar – Kısa vadeli Yabancı Kaynaklar

Net çalışma sermayesi değişim tablosu, net çalışma sermayesinin oluşumunda yer alan dönen varlık ve kısa vadeli yabancı kaynak kalemlerindeki değişimi gösterir. Net çalışma sermayesi değişim

MALİ ANALİZ

tablosu, net çalışma sermayesindeki değişimin hangi dönen varlık ve kısa vadeli yabancı kaynak kalemine yansıdığını gösterir.

MALİ ANALİZ AÇISINDAN FİNANSAL TABLOLAR

Gerek temel finansal tablolar gerekse ek finansal tablolar işletmelerin iktisadi ve mali yapıları, faaliyet sonuçları, nakit akışları, fon akışları, özkaynaktaki değişimler vb. konularda işletmeyle ilgili karar vericiler açısından önemli bilgiler sağlarlar. Bu finansal tablolarda yer alan veriler üzerinden yapılacak bazı analitik uygulamalar işletmeyle ilgili finansal yorum ve değerlendirmeler açısından daha anlamlı ve yararlı sonuçlar alınmasına katkıda bulunur. Bu analitik uygulamalar mali analiz kapsamında yürütülür.

Mali analiz, bir işletmenin finansal durumunu, faaliyet sonuçlarını, finansal performansını ve finansal yönden gelişimini değerlendirebilmek, gelişme yönünü ve büyüklüğünü öngörebilmek, geleceğe yönelik tahminlerde bulunabilmek için finansal tablolarda yer alan kalemler arasındaki ilişkilerin ve bunların zaman içerisinde gösterdiği eğilimlerin incelenmesini gerektirir. Finansal analist finansal tabloları hem işletmenin geçmişte yürüttüğü faaliyetlerinin sonucu olarak işletmenin başarımını değerlemek, hem de gelecekteki başarımının ne olacağını tahmin etmek için inceler.

Temel görevi işletmenin varlık ve kaynaklarını doğru bir şekilde yöneterek belirlenen hedefe güvenli bir şekilde ulaşmak olan yöneticiler, ancak doğru bir ekonomik ve finansal bir yapı ile hedefe ulaşmayı başarabilir ve amaçları gerçekleştirebilirler. Bunun için de geçmişle ilgili bilgilerden gelecekle ilgili ipuçları elde edilmesi gerekir. İşletmelerde finansal planlama ve kontrol faaliyetlerinin yürütülmesi için mevcut ve olması gereken finansal yapının bilinmesine ihtiyaç vardır. Finansal durumla ilgili bilgilerin kaynağını da finansal tablolar oluşturur.

Bu Özeti tamamını, Çıkmış Sorularını, Deneme Sorularını adresinize gönderiyoruz!...

Tıklayınız

<https://www.kolaysinavlar.com/index.php?route=product/search&search=MUH202U>